

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Natursyn og bæredygtighed
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schack, K. (2001), <i>Invasive arter og GMO'er: nye trusler mod naturen</i>, København: Naturrådet. p. 152-161 - Pedersen, A., Andersen, C., Bek-Thomsen, J. (2019), <i>Idéhistorie</i>, Aarhus: Systime. Følgende kapitler er læst: 12. Bæredygtighed https://idehistorie.systime.dk/?id=p163&L=0 12.3. Bæredygtighed https://idehistorie.systime.dk/index.php?id=238 Bæredygtige målsætninger https://idehistorie.systime.dk/index.php?id=239 Teknologihistorie https://idehistorie.systime.dk/index.php?id=177 - <i>Vores fælles fremtid. Brundtland-kommissionens rapport om miljø og udvikling</i> (1987). p. 161-165. - Hougaard, A. (1980). Vækstkritik og bæredygtighed har dybe rødder i historien. <i>Nyt fokus. Fra økonomisk vækst til bæredygtig udvikling</i>. 1980, nr. 8. Hentet fra: http://nytfokus.nu/nummer-9/vaekstkritik-og-baeredygtighed-har-dybe-roedder-i-historien. - Danmarks Tekniske Universitet (2013), <i>Aktør-netværk teori</i>. Hentet fra: http://www.historie.dtu.dk/omos/historiskmetode/aktoernetvaerkteori.
Omfang	Ca. 14,3 %
Særlige fokus-punkter	<p>Forløbets formål var at undersøge og analysere begreberne natursyn og bæredygtighed i deres idehistoriske kontekst fra oldtid til nutid. Kurset havde ydermere til formål at diskutere om disse begreber bedst forstås i en absolut eller normativ kontekst. Forløbets metodiske udgangspunkt var ANT (Aktør-netværk teori) samt SCOT (Social Construction of Technology). I forløbet blev der arbejdet med disse to metoder både i plenum og som metodiske og analytiske greb for individuelle caseundersøgelser, som eleverne selv fandt frem til. Forløbet blev afsluttet med en skriveøvelse, hvor en selvvalgt bæredygtig teknologi blev analyseret med én af de to ovenstående metoder. Følgende af bekendtgørelsens krav til undervisningen er fulgt i dette forløb:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redegøre for væsentlige idehistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag. - sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale. - analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation herunder vekselvirkning med naturen. - analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens. - demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppeoplæg, fremlæggelse samt projektarbejde om bæredygtige teknologier.
-------------------------------	---

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Idéer om mennesket
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskerzonen på videnskab.dk (2014), <i>Hvad er mennesket?</i> Hentet fra: https://videnskab.dk/kultur-samfund/hvad-er-mennesket - Menneskesynet i vor kulturs historie (1993), p. 34-41 & p. 41-58. - Filosofiske spørgsmål – hvad er mennesket? Fornuft eller biologi? (2011), Hentet fra: https://www.youtube.com/watch?v=8Qi8qV7vkug - Historisk metode, <i>Historiens udvikling – aktør/struktur</i>. Hentet fra: https://historiskmetode.weebly.com/aktoslashr-struktur.html - Guns, Germs and Steel: <i>The Conquest (Ep 2 HD)</i>. Hentet fra: https://www.youtube.com/watch?v=iR8OaVDB3_E - Guns, Germs and Steel: <i>Into the Tropics (Ep 3 HD)</i>. Hentet fra: https://www.youtube.com/watch?v=opZD8237rJ8 - Berlingske Tidende (2003), <i>Krudt og bakterier</i>. Hentet fra: https://www.berlingske.dk/kultur/krudt-og-bakterier - Trykkefrihed (2013), <i>Europæerne er stadig onde på DR2</i>. Hentet fra: https://www.trykkefrihed.dk/europaerne-er-stadig-onde-pa-dr2.htm - Larsen, T, & Rasmussen, M (2017), <i>Refleksion. Grundbog til filosofi</i>. København: Gyldendal. p. 168-173. - Den danske ordbog (2018), <i>absolut</i>. Hentet fra: https://ordnet.dk/ddo/ordbog?select=absolut,1&query=absolut - Den store danske (2017), <i>metafysik</i>. Hentet fra: http://denstoredanske.dk/Sprog,_religion_og_filosofi/Filosofi/Filosofiske_begreber_og_fagudtryk/metafysik - Kristeligt Dagblad (2004), <i>Gud har en plan med mit liv</i>. Hentet fra: https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/gud-har-en-plan-med-mit-liv
Omfang	Ca. 14,3 %

<p>Særlige fokus-punkter</p>	<p>I dette forløb undersøgte og analyserede vi Ideer om mennesket i et kulturhistorisk perspektiv. Forløbet undersøgte menneskets opfattelse af sig selv gennem et idéhistorisk og filosofisk perspektiv. Forløbets metodiske afsæt var primært historisk metode om aktør-struktur, som i samspil med relevant empiri og cases blev anvendt til at analysere opfattelsen af det særligt menneskelige. Følgende af bekendtgørelsens krav til undervisningen er fulgt i dette forløb:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag. - sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale. - analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens. - diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende. - demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning, gruppeoplæg, fremlæggelse samt udarbejdelse af individuel skriveøvelse.</p>

[Retur til forside](#)

Titel 3	Den industrielle revolution i England
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nielsen, K., Nielsen, H., & Jensen, H. (2012), <i>Skruen uden ende. Den vestlige teknologis historie</i>. København: Nyt teknisk forlag. p. 109-117, p. 120-131, p. 149-173. - Bryld, C., Hansen-Damm, P. (2019), <i>Verdenshistorie til HHX</i>, Aarhus: Systime. Følgende kapitler er læst: Sociale forandringer https://verdenshistorietilhhx.systeme.dk/index.php?id=1198&L=0 Liberalismen – det frie marked https://verdenshistorietilhhx.systeme.dk/index.php?id=1009 Opfindere og iværksættere https://verdenshistorietilhhx.systeme.dk/index.php?id=1017 Den kapitalistiske ånd https://verdenshistorietilhhx.systeme.dk/index.php?id=1018 Storbyen og arbejderklassen https://verdenshistorietilhhx.systeme.dk/index.php?id=1193 Arbejdernes vilkår https://verdenshistorietilhhx.systeme.dk/index.php?id=1194 Arbejderbevægelsen https://verdenshistorietilhhx.systeme.dk/index.php?id=1195&L=0 Karl Marx og socialismen https://verdenshistorietilhhx.systeme.dk/index.php?id=1196 - Sparsø, M., (2010). <i>Teknologi og filosofi 1. Teknologifilosofiens historie</i>. Viborg: Special-trykkeriet a-s. p. 66-70. - Thomsen, K., (2019). <i>Historiefaglig arbejdsbog</i>. Aarhus: Systime. Følgende kapitler er læst: Historie som begreb https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/index.php?id=138#c508 Det historiefaglige genstandsfelt https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/index.php?id=353 Historiefaglige vidensformer https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/index.php?id=270 Kildebrug https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/index.php?id=145 Grundlæggende kildebrug https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/index.php?id=193 Den historiefaglige analyse https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/index.php?id=320 Skriftlige kilder https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/index.php?id=357 <p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nielsen, K., Nielsen, H., & Jensen, H. (1991), <i>Kildesamling til Skruen uden ende. Den vestlige teknologis historie</i>. København: Nyt teknisk forlag. p. 17-19.

Omfang	Ca. 14,3 %
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbets formål var at undersøge og analysere årsager og forklaringer på Englands industrialisering. Forløbets metodiske afsæt var almenhistorisk metode herunder særligt kildekritikken. Det var ydermere forløbets formål at forklare generelle træk og kendetegn ved industrialisering som historisk fænomen. En viden som eleverne kunne bruge i deres forløb om dansk industrialisme og Det Moderne Gennembrud, som blev afviklet i forlængelse af dette forløb. Følgende af bekendtgørelsens krav til undervisningen er fulgt i dette forløb:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag. - Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale. - Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale. - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelser/præsentationer og diskussion i grupper og på klassen.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb) [Retur til forside](#)

Titel 4	Den danske industrialisme og Det Moderne Gennembrud
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Olsen, K., Søndberg, O., & Frederiksen, P. (2019). <i>Grundbog til Danmarkshistorien</i>. Aarhus: Systime. Følgende kapitler er læst: Befolknings eksplosion og sociale problemer https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=158 Omlægning af landbruget https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=159 Forfatningskampen https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=160 Industrialisering og arbejderbevægelse https://danmarkshistorien.systime.dk/index.php?id=161 - Danmarkshistorien.dk., <i>Sædelighedsfejden 1883-1887</i>. (2018). Hentet fra: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/saedelighedsfejden/ - Nationalmuseet., <i>Det moderne gennembrud. Danmark i 1800-tallet</i>. (2013). p. 26-29 & p. 32-35. Hentet fra: https://natmus.dk/fileadmin/user_upload/natmus/undervisning/dokumenter/dk_historier/det_moderne_gennembrud_2.pdf - Pedersen, A., Andersen, C., Bek-Thomsen, J. (2019), <i>Idéhistorie</i>, Aarhus: Systime. Følgende kapitler er læst: 13.2 Jernbanen mellem teknologikritik og teknologioptimisme https://idehistorie.systime.dk/index.php?id=249 - Jessen, K., <i>Filosofi. Fra antikken til vor tid</i> (2004). Viborg: Systime. p. 157-166. <p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nexø, A. (1900)., <i>Lønningsdag</i>. - Pontoppidan, H., (1898)., <i>Lykke-Per</i>. (Uddrag) - Amalie, S., (1875), <i>Constance- Ring</i> (Uddrag)
Omfang	Ca. 14,3 %

Særlige fokus-punkter	<p>Dette forløb byggede videre på det forrige forløb om Den industrielle revolution i England og var grobunden for det obligatoriske tværfaglige projekt dansk/idéhistorie-opgaven (DIHO). Følgende af bekendtgørelsens krav til undervisningen er fulgt i dette forløb:</p> <ul style="list-style-type: none">- sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale.- analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen.- behandle problemstillinger i samspil med andre fag.- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelser/præsentationer og diskussion i grupper og på klassen samt DIHO-vejledning.

[Retur til forsiden](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb) [Retur til forside](#)

Titel 5	Ideen om den mørke middelalder – Fakta eller fiktion?
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jørgensen Krause, E., & Kjærulff, B. (25. juni 2019). HVAD ER MIDDELALDERISME? <i>Slagmark - Tidsskrift for Idéhistorie</i>, s. 1-5. - McGuire, B.P. (2012). <i>Fokus - kernestof i historie 1</i>. København: Gyldendal A/S. s. 95-112 - McGuire, B. P. (1999). <i>Ti myter om den mørke middelalder</i>. Information. - Frederiksen, P. (2019). <i>Vores verdenshistorie 1</i>. København: Columbus. s. 124-125. - Olsen Ryg, Knud (2011), <i>Middelalderen – historie, religion, litteratur og kunst</i>. Systime A/S. s. 145-153. - Pedersen Young, A., Andersen, C., & Bek-Thomsen, J. (2019). <i>Idéhistorie</i>. Aarhus: Systime. Følgende kapitler er læst: Den sorte død https://idehistorie.systime.dk/index.php?id=138&L=0 - Rønning, A. (09. november 2009). <i>Krig, pest og død bragte Europa i front</i>. Videnskab.dk. - Buchert, M. (20. februar 2016). <i>ROSENS NAVN - EN POSTMODERNE MIDDELALDERKRIMI</i>. Litteratursiden. - Annaud, J.-J. (Instruktør). (1986). <i>Rosens navn</i> [Film]. - <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Middelalderens univers. Hentet fra: https://www.youtube.com/watch?v=jSJDfgA5ifA - Hvis online scams fandtes i Middelalderen. Hentet fra: https://www.youtube.com/watch?v=0cfeByqkctY - Aktør-netværk teori (ANT metode). Tingene i centrum https://historie.dtu.dk/formidling/skolemateriale/teknologihistorie/ant <p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Benedikts regel for munke, ca. 550 - Om mennesket. Den Hellige Birgitta af Vadstenas skrifter. (1303-1373) - Agimets tilståelse 1348
Omfang	Ca. 14,3 %

Særlige fokus-punkter	<p>Mennesket både frastødes af mørke tider præget af dødelige epidemier og religiøs fanatisme og drages af episke fortællinger, ægte heltmod, smukke slotte og storhedstid. Vores billede af den europæiske middelalder er splittet mellem oplysning og romantik. Middelalderen har aldrig sluppet os og bringes hver dag til live overtalt i fantasy-serier, politisk debat, middelaldermarkeder og meget mere. I dette forløb stiller vi os selv spørgsmålet: Var middelalderen virkelig så mørk, som den ofte fremstilles? Følgende af bekendtgørelsens krav til undervisningen er fulgt i dette forløb:</p> <ul style="list-style-type: none">- Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag.- Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens.- Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale.- Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende.- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.- Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, projektarbejde, fremlæggelser/præsentationer og diskussion i grupper og på klassen.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb) [Retur til forside](#)

Titel 6	Moderne teknologier: Erkendelse og etik
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jensen, H. S. (2013). <i>Tankens magt. Vestens Idéhistorie. 1914 og frem.</i> Lindhardt og Ringhof. s. 2091-2101 & s. 2115-2117. - Jensen, S. H., Nielsen, K., & Nielsen, H. (2005). <i>Skruen uden ende. Den vestlige teknologis historie.</i> København: Erhvervsskolernes forlag. s. 540-545. - Sparsø, M. (2013). <i>Teknologi og filosofi 2- Teknologien og det moderne menneske.</i> København: Systime. s. 12-21 & s. 91-93 & s. 104-107 & s. 111-112 & s. 138-139. - Pedersen Young, A., Andersen, C., & Bek-Thomsen, J. (2019). <i>Idéhistorie.</i> Aarhus: Systime. Følgende kapitler er læst: Teknologidiskussionen i 1900-tallet - https://idehistorie.systime.dk/index.php?id=251&L=0 - Mikkelsen, M. (05. august 2015). <i>Atombomben: En dommedagstrussel og et syndefald.</i> Kristeligt Dagblad. - Stybe, S. E. (1993). <i>Idéhistorie. Vor kulturs idéer og tanker i historisk perspektiv.</i> København: Munksgaard. s. 386-391. <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 teknologier der skræmte os fra vid og sans. Hentet fra: https://www.dr.dk/historie/webfeature/teknologifrygt - Moral Machine. Hentet fra: http://moralmachine.mit.edu/ <p>Kilder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den transhumanistiske erklæring (2007)
Omfang	Ca. 14,3 %

Særlige fokus-punkter	<p>Videnskab og teknologi spiller en stor rolle for vores moderne tilværelse. På det konkrete plan er vi alle sammen dybt afhængige af naturvidenskab og teknologi i vores dagligdag. Tænk blot på det elektriske lys, bybussen, computeren og vores mobiltelefon. Og hvad med sundhedsvæsenet, forbrugersamfundet og den atomare terrortrussel? I dette forløb skal vi undersøge nogle af de moderne videnskaber og teknologier men også diskutere de idéhistoriske og filosofiske problemstillinger, som disse også uundgåeligt er forbundet med. Følgende af bekendtgørelsens krav til undervisningen er fulgt i dette forløb:</p> <ul style="list-style-type: none">- Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag.- Sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale.- Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens.- Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen.- Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale.- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, projektarbejde, fremlæggelser/præsentationer og diskussion i grupper og på klassen.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb) [Retur til forside](#)

Titel 7	Eksamensprojekt i Idéhistorie B
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blicher Møller, D., Merci Lund, B. (2017). <i>SOhtx. Studieområdet og studieområdeprojektet</i>, Systime. Følgende kapitler er læst: Informationssøgning https://sohtx.systime.dk/index.php?id=203 - Thomsen, K. (2017). <i>Historiefaglig arbejdsbog</i>, Systime. - Pedersen Young, A., Andersen, C., & Bek-Thomsen, J. (2019). <i>Idéhistorie</i>. Aarhus: Systime. Følgende kapitler er læst: Metodiske tilgange - https://idehistorie.systime.dk/index.php?id=175&L=0 - Aktør-netværk teori (ANT metode). Tingene i centrum https://historie.dtu.dk/formidling/skolemateriale/teknologihistorie/ant - Social Construction of Technology (SCOT metode). Brugergrupper i centrum. https://historie.dtu.dk/formidling/skolemateriale/teknologihistorie/scot <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rysenstein Gymnasium. (u.d.). <i>Historisk metode</i>. Hentet fra https://historiskmetode.weebly.com/ - Weile, S. (u.d.). <i>Om at skrive en kildekritisk analyse</i>. Hentet fra https://suneweile.wordpress.com/historie-i-gymnasiet/om-at-skrive-en-kildekritisk-analyse/
Omfang	Ca. 14,3 %

Særlige fokus-punkter	<p>Forløbets formål var at forberede eleverne til det obligatoriske afsluttende eksamensprojekt i Idéhistorie B. Inkluderet i forløbet er ca. 10 timer afsat til individuelt og selvstændigt arbejde med eksamensprojektet. Følgende af bekendtgørelsens krav til undervisningen er fulgt i dette forløb:</p> <ul style="list-style-type: none">- Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale.- Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende.- Demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, selvstændigt projektarbejde og diskussion i grupper og på klassen.

[Retur til forside](#)

UNDERVISNINGS
MINISTERIET